

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 1/8	

FACULTATEA DE FARMACIE PROGRAMUL DE STUDII 0916.1 FARMACIE CATEDRA DE FARMACIE SOCIALĂ "VASILE PROCOPIŞIN"

APROBATĂ

la şedinţa Comisiei de asigurare a calităţii şi evaluării curriculare, facultatea de Farmacie,

Proces verbal Nr. 4 din **06 iunie 2019**

Preşedinte, dr. şt. farm., conf. univ.

UNCU Livia

APROBATĂ

la şedinţa Consiliului facultăţii de Farmacie,

Proces verbal Nr. 4 din **07 iunie 2019**

Decanul facultăţii, dr. şt. farm., conf. univ.

CIOBANU Nicolae

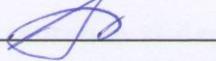
APROBATĂ

la şedinţa Catedrei de farmacie socială „Vasile Procopişin”,

Proces verbal Nr. **10 din 29 mai 2019**

Şef catedră, dr. şt. farm., conf. univ.

BRUMĂREL Mihail

CURRICULUM

DISCIPLINA: ISTORIA FARMACIEI

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină optională**

Chişinău, 2019

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 2/8	

I. PRELIMINARII

- Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională /specialitateii

Istoria farmaciei, ca disciplină, are menirea de a studia baza metodelor istorice și logice dezvoltarea farmaciei ca proces istoric și a cunoștințelor medicale și farmaceutice ale popoarelor lumii în diferite perioade istorice ale omenirii în raport cu evoluția și schimbarea formațiilor social-economice, realizărilor științelor naturii și culturii, ținând seama de relația dintre general și particular, național și internațional, din punctele de vedere farmaceutic, medical și social. O deosebită atenție este atrasă evoluției medicinii și farmaciei autohtone.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

Misiunea de bază a disciplinei este inițierea în activitatea profesională a farmacistului cu selectarea și prelucrarea materialelor de arhivă, a diferitor surse de informație profesională despre trecutul și prezentul profesiei, însușirea deprinderilor practice de formulare a concluziilor obiective asupra evenimentelor trecute, cât și educarea la studenți a respectului și dragostei față de profesie pe exemplul predecesorilor și înaintașilor ei, inițierea studenților în noțiunile elementare de artă și știință farmaceutică, formarea la studenți a bazei cunoștințelor profesionale, pregătirea lor către studierea la anii superioiri a celorlalte discipline de profil.

- **Limbile de predare a disciplinei:** română, engleză, rusă.

- **Beneficiari:** studenții anului I, facultatea de Farmacie, specialitatea Farmacie

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei		G.02.A.021	
Denumirea disciplinei		Istoria farmaciei	
Responsabili de disciplină		Mihail Brumărel , dr. șt. farm., conf. univ. Elena Chițan , asistent universitar Anatolii Peschin , asistent universitar	
Anul	I	Semestrul	2
Numărul de ore total, inclusiv:			30
Curs	15	Lucrări practice/de laborator	15
Seminare	-	Lucrul individual	-
Forma de evaluare	CD	Numărul de credite	1

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 3/8	

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

la nivel de cunoaștere și înțelegere:

- ✓ să cunoască modalitățile de selectare și apreciere a informației în domeniul istoriei farmaciei;
- ✓ să cunoască etapele de bază în dezvoltarea medicinii și farmaciei universale și moldave;
- ✓ să înțeleagă corelația dintre evoluția și istoria medicinii și a farmaciei în raport cu evoluția societății, a istoriei, filosofiei, realizărilor științelor naturii și a culturii;
- ✓ să cunoască evenimentele principale din istoria profesiei;
- ✓ să cunoască personalitățile marcante ale medicinii și farmaciei universale și autohtone;
- ✓ să înțeleagă particularitățile dezvoltării medicinii și farmaciei autohtone;
- ✓ să cunoască evoluția reglementărilor în domeniul legislației farmaceutice;
- ✓ să cunoască terminologia farmaceutică;
- ✓ să cunoască și să înțeleagă elementele principale de etică și deontologie profesională.

la nivel de aplicare:

- ✓ să poată utiliza metodele istorico-științifice, logice, sociologice în cercetările și studierea asistenței cu medicamente și a altor științe farmaceutice;
- ✓ să aplice normele și regulile etice și deontologice în relațiile cu pacienții, colegii, superiorii.

la nivel de integrare:

- ✓ să poată să selecteze și interpreteze evenimentele definitorii din numeroasele date privind dezvoltarea medicinii și a farmaciei;
- ✓ să evalueze și să prognozeze schimbările posibile în dezvoltarea farmaciei reieșind din evoluția anterioară a ei;
- ✓ să aprecieze aportul personalităților marcante la diferite perioade de dezvoltare a societății umane pentru dezvoltarea profesiei;
- ✓ să aprecieze rolul înaintașilor autohtonii în dezvoltarea medicinii și farmaciei naționale;
- ✓ să înțeleagă importanța studiilor istorice pentru dezvoltarea individuală în domeniul specialității;
- ✓ să poată înțelege și asimila mai ușor cunoștințele la disciplinele de profil farmaceutic din anii de studii care urmează.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Pentru însușirea cu succes a materialului didactic e necesar ca studenții să posede cunoștințe de istorie și filozofie generală, precum și cunoașterea modalităților de lucru cu literatura și bazele de date științifico-practice din domeniul medical și farmaceutic.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 4/8	

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr.	Tema	Numărul de ore	
		Prelegeri	Lucrări practice
1.	Istoria și evoluția farmaciei în domeniul practic. Farmacia în epoca antică. Activitatea farmaceutică în aspect istoric. Periodizarea. Surse de studiere. Elemente de medicină la primitivi.	1	1
2.	Cunoștințe medico-farmaceutice în orânduirea sclavagistă. Aportul civilizațiilor antice asupra dezvoltării ulterioare a medicinii și farmaciei.	1	1
3.	Farmacia medievală. Medicina și farmacia în Bizanț.	1	1
4.	Medicina și farmacia arabă.	1	1
5.	Medicina și farmacia în Dacia. Medicația pe teritoriul Daciei.	1	1
6.	Farmacia în Europa medievală. Începuturile artei farmaceutice. Aportul alchimiei și farmaciei medievale asupra farmaciei universale.	1	1
7.	Istoria modernă. Farmacia europeană în civilizația Renașterii (iatro-chimia). Grădini botanice. Primele Farmacopei. Farmacia în țările române.	1	1
8.	Farmacia în Europa în sec. XVIII-XIX. Diferențierea cunoștințelor și disciplinelor farmaceutice.	1	1
9.	Farmacia în Europa în sec. XVIII-XIX. Publicații periodice farmaceutice. Apariția industriei farmaceutice în Europa.	1	1
10.	Farmacia și medicamentul în sec. XX. Reuniuni internaționale în domeniul farmaciei. Învățământul farmaceutic contemporan în diferite state. Studiul istoriei farmaciei.	1	1
11.	Farmacia, farmacistul și medicamentul la etapa actuală. Mari companii farmaceutice.	1	1
12.	Dezvoltarea ocrotirii sănătății, științei medicale și farmaceutice în Moldova. Asistența medico-sanitară a populației Moldovei pe parcursul anilor.	1	1
13.	Dezvoltarea sistemului farmaceutic în Moldova postbelică. Pregătirea cadrelor autohtone prin învățământul farmaceutic mediu și superior. Evoluția industriei farmaceutice autohtone.	2	1
14.	Istoria fondării și dezvoltării USMF "N. Testemițanu". Facultățile USMF "Nicolae Testemițanu". Muzeele – surse de studiere a istoriei farmaciei.	1	1
	Colocviu	-	1
Total		15	15

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 5 / 8	

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Istoria farmaciei în antichitate, epoca medievală și a apariției și dezvoltării relațiilor de piată	
✓ să cunoască modalitățile de selectare și apreciere a informației în domeniul istoriei farmaciei;	Istoria și evoluția farmaciei în domeniul practic. Farmacia în epoca antică.
✓ să cunoască etapele de bază în dezvoltarea medicinii și farmaciei universale și moldave;	Cunoștințe medico-farmaceutice în orânduirea sclavagistă. Medicina și farmacia în Dacia.
✓ să înțeleagă corelația dintre evoluția și istoria medicinii și a farmaciei în raport cu evoluția societății, a istoriei, filosofiei, realizărilor științelor naturii și a culturii;	Farmacia medievală.
✓ să cunoască evenimentele principale din istoria profesiei;	Farmacia în Europa medievală.
✓ să cunoască personalitățile marcante ale medicinii și farmaciei universale;	Istoria modernă. Farmacia europeană în civilizația Renașterii (iatrochimia).
✓ să aprecieze aportul personalităților marcante la diferite perioade de dezvoltare a societății umane pentru dezvoltarea profesiei;	Farmacia în Europa în sec. XVIII-XIX.
✓ să poată utiliza metodele istorico-științifice, logice, sociologice în cercetările și studierea asistenței cu medicamente și a altor științe farmaceutice;	
✓ să poată să selecteze și interpreteze evenimentele definițorii din numeroasele date privind dezvoltarea medicinii și a farmaciei;	
Dezvoltarea farmaciei sub influența descoperirilor științifice și în perioada contemporană. Dezvoltarea farmaciei în Moldova.	
✓ să cunoască personalitățile marcante ale medicinii și farmaciei universale și autohtone;	Farmacia și medicamentul în sec. XX.
✓ să înțeleagă particularitățile dezvoltării medicinii și farmaciei autohtone;	Farmacia, farmacistul și medicamentul la etapa actuală.
✓ să cunoască evoluția reglementărilor în domeniul legislației farmaceutice;	Dezvoltarea ocrotirii sănătății, științei medicale și farmaceutice în Moldova.
✓ să poată utiliza metodele istorico-științifice, logice, sociologice în cercetările și studierea asistenței cu medicamente și a altor științe farmaceutice;	Dezvoltarea sistemului farmaceutic în Moldova postbelică. Dezvoltarea sistemului farmaceutic în Moldova postbelică.
✓ să evaluateze și să prognozeze schimbările posibile în dezvoltarea farmaciei reieșind din evoluția anteroară a ei.	
✓ să cunoască personalitățile marcante ale medicinii și farmaciei autohtone;	Istoria fondării și dezvoltării USMF "N. Testemițanu".
✓ să aprecieze rolul înaintașilor autohtonii în dezvoltarea medicinii și farmaciei naționale;	

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

Competențe profesionale (specifice) (CS):

CP1: Cunoașterea bazelor teoretice ale disciplinelor incluse în curriculumul facultății, cunoașterea principiilor generale de organizarea și funcționare a instituțiilor farmaceutice, drepturilor și a obligațiilor farmacistului în aspect istoric.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 6/8	

CP2: Evaluarea tendințelor de dezvoltare a asistenței populației cu medicamente, aplicarea în practică a acțiunilor de consiliere a pacienților și asistență farmaceutică în aspect istoric.

CP3: Proiectarea activității practice în sistemul farmaceutic în funcție de diversitatea rolurilor profesionale, utilizarea și adaptarea cunoștințelor teoretice din domeniul farmaciei la situațiile activității practice contemporane, analiza aplicării în timp a cerințelor actelor normative din domeniul farmaciei în activitatea practică.

CP4: Aprecierea și diagnosticarea comparativă a particularităților și culturii organizaționale a instituțiilor din sistemul farmaceutic în diverse teritorii și perioade de dezvoltare a civilizației.

CP5: Determinarea criteriilor de evaluare a eficacității sistemului farmaceutic și de activitate personală în funcție de condițiile reale și în context social concret.

CP6: Adoptarea mesajelor la diverse medii socio-culturale, utilizarea capacitaților de rezolvare a problemelor de situație în activitatea farmaceutică prin colaborare cu medicii, promovarea principiilor de toleranță și compasiune față de pacienți.

Competențele transversale (CT):

CT1: Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor; respectarea normelor de etică și deontologie farmaceutică la eliberarea remediori medicamentoase populației și instituțiilor medicale.

CT2: Identificarea necesităților de formare profesională în funcție de evoluția sistemului farmaceutic; determinarea priorităților în formarea profesională continuă a farmacistului; aprecierea schimbărilor parvenite în sistemul farmaceutic drept condiție a funcționalității lui.

CT3: Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități.

Finalitățile disciplinei:

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- Să cunoască etapele de bază de dezvoltare a medicinii și farmaciei;
- Să cunoască elementele principale utilizate în diagnosticarea și tratamentul îmbolnăvirilor și evoluția lor de lungul vremurilor;
- Să cunoască evoluția funcțiilor farmacistului pe parcursul dezvoltării medicamentului și ramurii farmaceutice;
- Să cunoască personalitățile marcante și aportul lor în dezvoltarea medicinii și farmaciei universale și naționale;
- Să poată selecta documentele din domeniul farmaciei, analiza și aprecia informației din ele din punct de vedere istoric;
- Să poată utiliza metodele istorico-științifice, logice, sociologice în cercetările și studierea asistenței cu medicamente și a altor științe farmaceutice.

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1	Pregătirea referatelor și prezentărilor (temele se propun)	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui.	1. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă. 3. Gradul de argumentare a concluziilor. 4. Ingeniozitatea prezentării, creativitate.	Pe parcursul semestru II

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 7/8	

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- ***Metode de predare și învățare utilizate***

Curs, lucrări practice, lucrul individual. Studenților și se oferă prelegerile pe site-ul catedrei. Pentru evaluarea cunoștințelor și deprinderilor practice se utilizează diverse procedee interactive de învățare.

Pentru cursul de Istorie a farmacie se recomandă următoarele metode de învățare: analiza, evidențierea elementelor esențiale, comparația, clasificarea, etc.

- ***Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)***

Lucrul individual în procesul de învățare include studiul materialului suplimentar pentru fiecare tema din sursele bibliografice de bază și suplimentare, din bazele de date disponibile ale actelor legislative și normative de reglementare a activității farmaceutice, prin rețelele de comunicare. Fiecare student către finele studiului disciplinei trebuie să prezintă și să susțină un referat sub formă de lucrare de curs, cu tematica la indicația profesorului, ce se încadrează în temele studiate.

- ***Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)***

Curentă: se efectuează prin verificarea pregătirii materialului didactic către lucrările practice prin control frontal și individual, lucrări de control.

Finală: Cursul se finalizează cu colocviu diferențiat.

Nota finală se constituie din nota medie anuală (50%) și colocviului de la finele cursului în formă orală pe bilete (50%).

Nota medie anuală se calculează în baza notei de la prezentarea și susținerea unui referat și lucrului individual al studentului, care va include și notele evaluărilor curente.

Nota finală va fi exprimată în numere conform scalei de notare indicată în tabel.

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor mediei anuale	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	
5,01-5,50	5,5	E
5,51-6,00	6	
6,01-6,50	6,5	
6,51-7,00	7	D
7,01-7,50	7,5	
7,51-8,00	8	C
8,01-8,50	8,5	
8,51-8,00	9	B
9,01-9,50	9,5	A

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

RED:	06
DATA:	20.09.2017
Pag. 8/8	

Grila notelor mediei anuale	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
9,51-10,0	10	

Notă: Neprezentarea la colocviu fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul "neatestat". Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale colocviului diferențiat nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Cotrău, M. Medicamentul de-a lungul vremii. Iași, 1995, 203 p. ISBN 973-95585-19
2. Parii, B., Rusnac L., Ungureanu A. Medicamentul de la Adam până la Ștefan cel Mare, Chișinău: Editura Poligrafia Centrală, 2006.
3. Agaraoie, L., Butnaru, E. Pagini din istoria farmaciei, Iași, Editura "Gr. T. Popa", 2013.

B. Suplimentară

1. Carata, A. Istoria Farmaciei. Comparații și schițe de curs pentru studenți. București: 2010.
2. Popescu, H., Mogoșanu, G.D. Istoria Farmaciei, Craiova: 2010.
3. Matei, I., Mermeze, V. Propedeutica farmaceutică, Oradea: 1998.
4. Izsak, S. Farmacia de-a lungul secolelor. București: 1979.
5. Bejan V. Elemente de propedeutică farmaceutică. Chișinău, 2010.
6. Facultatea Farmacie la 40 de ani (File de istorie), sub red. V. Procopișin, N. Ciobanu. Chișinău, 2004.
7. Făuritorii unei istorii de aur. 60 ani de învățământ medical superior în Moldova, Chișinău, 2005.
8. Grosu Iu. De Nicolo Testemitanu Testimonium Chișinău, Medicina, 1997.
9. Popușoi E, Stroev I. Profesorul Coțovschi. Chișinău. Cartea moldovenească, 1980, p.158.
10. Popușoi E. Toma Ciorbă – medic umanist, organizator și activist public. Ocrotirea sănătății. 1984, Nr.1.
11. Popușoi E. C. Vârnăv. – medic emerit, savant și filosof. Ocrotirea sănătății. 1966, Nr.1.
12. Reglementarea activității farmaceutice în Republica Moldova, Chișinău, 2007.
13. Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” la 60 ani, Chișinău, Centrul Editorial-Poligrafic „Medicina”, 2005.